

Svenneprøve i Kjole- og draktsyerfaget Trøndelag 2024

Utdeling av oppgaven fredag 2. februar – kl.08.00 på Charlottenlund vgs.

Tidsplan:

Fredag 2. februar	8.00 – 16.00	Informasjon om rom/utstyr og utdeling av oppgaven. Svar på spørsmål og gjennomgang av utstyr. Arbeid med ideutvikling og planlegging av eget arbeid. Kandidaten får en ekstra dag til prøven.
Mandag 2. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Tirsdag 3. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Onsdag 4. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Torsdag 5. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Fredag 6. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Mandag 12. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Tirsdag 13. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Onsdag 14. februar	8.00 – 16.00	Svenneprøve
Torsdag 15. februar	8.00 – <u>13.00</u>	Svenneprøve - ferdiggjøres til kl. <u>12.00</u> . Visning på kunden din umiddelbart etter dette.

Innhold:

Situasjonsbeskrivelse	3
Krav til antrekket	3
Praktiske opplysninger	4
Oppgaven omfatter	4
Planlegging med begrunnelse	4
Designprosess.....	5
Materialvalg	5
Fremdriftsplan	5
Måltaking	5
Gjennomføring	5
Mønsterkonstruksjon	5
Søm og innprøving	6
Vurdering av kvalitet på eget arbeid.....	6
Dokumentasjon	6
Fra planlegging	6
Fra gjennomføringen	7
Fra vurdering	7
Innlevering	7
Prøvenemda sin vurdering av kandidatens arbeid	7
Vedlegg	7
Konkretisering av hva prøvenemda legger til grunn for vurderingen	7-9
Læreplan	10-16

Henvendelser til nemda:

Brigitte Rossøy 915 68 821

Kristin Undlien 975 44 560

Oppgave

Du skal sy en stilig og typete kjole til en dame. Hun skal feire bursdagen sin med venninnegjengen på byen. Kunden ønsker å se tøff og typete ut.

Andre krav til antrekket:

Du skal lage en stilig og typete kjole som kunden føler seg vel i. Kjolen skal være knekort.

Krav til antrekket:

Kjolen skal ha:

Lages av vevet stoff

Fôres hensiktsmessig

Krage

Isatte ermer, lang, halvleng eller kort

Innsnitt ved bysten

Skjult glidelås

Minst en lomme eller flere etter eget ønske

Håndsydd opplegg

Splitt

Tegning av antrekket, disposisjon over tids- og materialforbruk skal utarbeides på Charlottenlund vgs. første prøvedag fredag 2. februar.

Kopi av dette skal levers til prøvenemda ved slutten av første dag (2. februar).

Praktiske opplysninger

Planlegging-, vurdering- og dokumentasjonsarbeid kan gjøres **utenom** oppsatt tid for svenneprøven (unntak første prøvedag), dog innenfor det utleverings- og innleveringstidspunkt som er gitt for svenneprøven. Oppgavens **gjennomføringsdel** må i sin helhet gjøres på prøvestedet innenfor det tidsrommet som er satt av til dette.

Du kan benytte deg av grunnform som er utprøvet og tilpasset til kundens mål og kroppsform. Kandidaten har mulighet til å prøve inn antrekket på kunden **to ganger** i løpet av svenneprøven.

Innprøvingen skal avtales med svenneprøvenemnden et døgn i forveien.

Kunden skal vise antrekket på kropp ved innlevering av svennestykket.

Alle hjelpemidler som kandidaten har brukt i læretiden er tillatt.

Det er ditt ansvar å utforme svennestykket på en slik måte at du får vist din kompetanse i faget, jmf. Læreplan i kjole- og draktsyerfaget Vg3/ opplæring i bedrift (Se vedlegg)

Henvendelser til nemda:

Brigitte Rossøy - tlf. 915 68 821 brigitte@rossoy.com

Kristin Undlien - tlf. 975 44 560 kristin.undlien@gmail.com

Svenneprøven består av fire deler (se forskrift til opplæringsloven § 3-57):

- 1. Planlegging** av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger
- 2. Gjennomføring** av et faglig arbeid
- 3. Vurdering** av eget prøvearbeid
- 4. Dokumentasjon** av eget prøvearbeid

Disse delene i svenneprøven går ofte over i hverandre. Det vil bl.a. være nødvendig å dokumentere underveis i arbeidet, og vurdering av eget arbeid foregår fortløpende selv om det også skal oppsummeres for prøvenemnda.

Planlegging.

Planleggingsdelen omfatter arbeidet fram til og med valg av antrekk, materialvalg og planleggingen av resten av arbeidet.

Planleggingsdelen skal inneholde:

Designprosess

Du skal vise designprosessen fra inspirasjon til valgt antrekk, dette skal vises gjennom:

- Collage
- Skisser

- Arbeidstegning av valgt antrekk.
- Skriftlig begrunnelse for valg av antrekk (Max 1 A4 side).

Materialvalg

Du skal redegjøre for valg av materiale til antrekket, redegjørelsen skal inneholde:

- Kort skriftlig begrunnelse for valg av materiale.
- Vedlikeholdsmerking av antrekket ved bruk av symboler.
- Materialprøve/r.
- Kostnadsoverslag for materialkostnader.

Framdriftsplan

Du skal lage en forholdsvis detaljert plan for arbeidet i hele oppgaveperioden. Den skrevne arbeidsplanen skal:

- Inneholde tidsdisponering.
- Framstilles på en hensiktsmessig måte slik at den kan brukes som et hjelpemiddel i arbeidsprosessen. Se vedlegg: "arbeidsplan for svenneprøve"

Måltaking

Du skal ta de nødvendige mål av kunden for å utvikle mønster til antrekket. Dokumentasjon på måltaking skal inneholde:

- Måleskjema med modellen/kundens mål.
- Du skal kunne gi en muntlig forklaring for prøvenemnda på framgangsmåte ved måltaking, og hvorfor de ulike målene er målt.

Helse, miljø og sikkerhet

HMS ivaretas i alle deler av arbeidsprosessen med svennestykket og skal dokumenteres i dokumentasjonsdelen.

Tegning av antrekket, disposisjon over tids- og materialforbruk skal utarbeides på skolen første prøvedag. Kopi av dette skal levers til prøvenemnda umiddelbart etter utarbeidelsen.

Gjennomføring.

Gjennomføringsdelen omfatter det praktiske arbeidet med mønster, klipping, søm og innprøving av antrekket.

Mønsterkonstruksjon

Du kan velge om du vil konstruere mønsteret på bakgrunn av ferdig grunnform, eller om mønsteret utvikles på bakgrunn av modellering. **Mønsteret skal utarbeides trinnvis slik at utarbeidelsen fra grunnform til ferdig mønster framkommer** (=mønsterdelene tegnes ut). Ved bruk av modellering kan dette dokumenteres med skisser eller foto. Mønsteret skal **justeres** etter de rettingene som gjøres under innprøvingene på kunden. (Tegnes inn på grunnformen)

Søm og innprøving

Du skal selv velge hensiktsmessig håndverksteknisk metode ved utarbeidelsen av antrekket. Du skal begrunne valgene muntlig for prøvenemnda.

Antrekket skal syes til kunde.

Du har mulighet til å foreta 2 innprøvinger av antrekket.

Ved innprøvinger skal representanter for prøvenemnda være tilstede.

Dette er ditt ansvar!

Vurdering.

I et hvert arbeid gjøres vurderinger og valg av løsninger kontinuerlig. I samtale med svenneprøvenemnden vil du gis mulighet til å begrunne og redegjøre for dette. Du skal også gjøre en sluttvurdering av hele arbeidsprosessen fra idé til ferdig resultat. Sluttvurderingen leveres inn som en skriftlig del av dokumentasjonen.

Sluttvurderingen skal inneholde:

- Vurdering av ferdig resultat (ferdig antrekk) sett i forhold til uttrykket og intensjonen som ligger i skisser og arbeidstegninger.
- Vurdering av arbeidsprosess sett i forhold til framdriftsplan
- Vurdering av ferdig resultat (ferdig antrekk) i forhold til de håndverkstekniske valg som er gjort i prosessen.

Dokumentasjon.

I dokumentasjonsdelen skal du samle dokumentasjon fra planleggingen, gjennomføringen og vurderingen. Dette skal presenteres på en helhetlig, kortfattet og oversiktlig måte.

Dokumentasjonsdelen skal inneholde:

Fra planleggingen:

- Collage
- Skisser
- Arbeidstegning av valgt antrekk.
- Skriftlig begrunnelse for valg av antrekk (Max. 1 A4 side).
- Kort skriftlig begrunnelse for valg av materiale.
- Vedlikeholdsmerking ved bruk av symboler.
- Materialprøve.
- Kostnadsoverslag for materialkostnader.
- Framdriftsplan
- Målskjema med kundens mål.
- HMS

Fra gjennomføringen:

- Mønster brukt til antrekket, utarbeidet trinnvis med eventuell dokumentasjon med skisser eller foto, der også endringer gjort ved innprøving framkommer på grunnformen.
- Eventuell dokumentasjon fra arbeidsprosessen ved hjelp av foto, tegninger og notater.
- Eventuelle utprøvinger av dekorelementer, detaljer og materialbearbeiding.

Fra vurderingen:

- Sluttvurdering

Innlevering.

Ved innlevering skal dokumentasjonsdel og det ferdige antrekket leveres. Antrekket skal vises på kunden ved innlevering.

Prøvenemnda sin vurdering av kandidatens arbeid.

Prøve nemnda skal vurdere kandidatens kompetanse slik den er dokumentert gjennom svenneprøven. Ut fra denne dokumentasjonen skal de fastsette sin karakter. Karakteren skal gi uttrykk for i hvilken grad kandidaten har nådd målene i læreplanen for faget. Skalaen som benyttes ved karakterfastsetting for fag- og svenneprøver er tredelt: Bestått meget godt, bestått og ikke bestått.

Ved vurdering vil alle kompetansemålene fra læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift (gjelder fra 1. august 22), kunne være gjenstand for vurdering. Gjennomføring av arbeidet, dialog med kandidaten og observasjon vil i tillegg til innlevert materiale (ferdig antrekk og dokumentasjon) danne grunnlaget for vurderingen. Det er kandidatens helhetlige kompetanse vist gjennom svenneprøven som er avgjørende for karakterfastsettelsen.

Vedlegg:

1. Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen
2. Læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift, (gjelder fra 1. august 2022)

Vedlegg 1: Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen

Konkretisering av hva prøvenemnda legger til grunn for vurderingen

Ved vurdering vil alle kompetansemålene fra Læreplan i kjole- og draktsyerfaget VG3 / opplæring i bedrift (gjelder fra 1. august 2022) kunne være gjenstand for vurdering. Gjennomføring av arbeidet, dialog med kandidaten og observasjon vil i tillegg til innlevert materiale (ferdig antrekk og dokumentasjon) danne grunnlaget for vurderingen. Det er kandidatens helhetlige kompetanse vist gjennom svenneprøven som er avgjørende for karakterfastsettelsen. Skalaen som benyttes ved karakterfastsetting for fag- og svenneprøver er tredelt: "Bestått meget godt" / "Bestått" / "Ikke bestått".

Planlegging med begrunnelse

Planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger.

Designprosess:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Benytter opplysninger gitt i situasjonsbeskrivelsen for innhenting av inspirasjon.
- Viser inspirasjon gjennom collage
- Viser designprosess gjennom skissemateriale.
- Viser hvordan antrekket er utformet ved hjelp av arbeidstegning.
- Viser refleksjon og vurdering i sin skriftlige begrunnelse for valg av antrekk.

Materialvalg:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser kunnskaper omkring tekstile materials ulike bruksegenskaper og viser evne til å vurdere betydningen av disse for valg av materiale til antrekket.
- Kjenner til og kan bruke de ulike symbolene for vedlikeholdsmerking i henhold til norsk lov.
- Kan beregne materialforbruk på en kostnadsbesparende og ressursbesparende måte.

Framdriftsplan:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Kan planlegge arbeidet på en hensiktsmessig måte.
- Kan benytte seg av egen planlegging som hjelpemiddel i det praktiske arbeidet.

Måltaking:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Kan benytte seg av målskjema ved måltaking.
- Kan benytte hensiktsmessig framgangsmåte ved måltaking og gjøre rede for hvorfor og hvordan de ulike målene tas.

Gjennomføring

Gjennomføring av et faglig arbeid.

Mønsterkonstruksjon:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Benytter seg av hensiktsmessig metode for utvikling av mønster til antrekket.
- Viser nøyaktighet og presisjon i utformingen og merkingen av mønsteret.
- Viser samsvar mellom arbeidstegning og mønsterutforming.
- Viser justeringer som er gjort etter innprøving på kunden/modellen.

Søm og innprøving:

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser nøyaktighet i sømarbeidet.
- Benytter hensiktsmessig håndverksteknisk metode for utførelsen av ulike sømdetaljer.
- Benytter hensiktsmessig verktøy, utstyr og maskiner ved utførelsen av søm- og pressearbeidet.

- Viser refleksjon i begrunnelser for valgte metoder, verktøy, utstyr og maskiner ved utførelsen av søm- og pressearbeidet.
- Viser kunnskap om balanse og passform ved innprøving.
- Viser kyndig veiledning og god kommunikasjonsevne i omgang med kunden/modellen.
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved utførelsen av de ulike plaggdetaljene som er beskrevet i kravene til antrekket.
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved utførelsen av selvvalgte plaggdetaljer.
- Viser håndverksteknisk kompetanse i håndsømsarbeidet.
- Viser håndverksteknisk kompetanse i stryke- og pressearbeidet.
- Velger hensiktsmessig fôring og oppstiving av antrekket (bruk av innleggstoff/vliselin).
- Viser håndverksteknisk kompetanse ved fôring og oppstiving av antrekket.
- Viser samsvar mellom arbeidstegning og sydd antrekk.
- Viser en helhetlig håndverksteknisk kompetanse på et profesjonelt nivå

Vurdering

Vurdering av eget prøvearbeid.

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av ferdig resultat sett i forhold til uttrykket og intensjonen som ligger i skisser og arbeidstegninger.
- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av egen arbeidsprosess sett i forhold til framdriftsplan.
- Viser refleksjon og fagkompetanse gjennom vurdering av ferdig resultat sett i forhold til de valg som er gjort i arbeidsprosessen.
- Anvender gode HMS rutiner i sitt arbeid.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av eget prøvearbeid.

Til grunn for vurderingen vil nemnda legge i hvilken grad kandidaten:

- Viser en helhetlig dokumentasjon av arbeidsprosessen fra ide til ferdig antrekk.
- Presenterer arbeidet på en oversiktlig og hensiktsmessig måte.

I overgangsfasen mellom to læreplan er både den nye og den gamle lagt ved.

Vedlegg 2:

**LÆREPLAN I KJOLE- OG DRAKTSYERFAGET
VG3 / OPPLÆRING I BEDRIFT**

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 4. mars 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 1. august 2008.

Formål

I kjole- og draktsyerfaget framstilles klær tilpasset enkeltkunder samt klær til mindre kolleksjoner. Behov og etterspørsel endres i tråd med moter og trender. Kjole- og draktsyerfaget skal dekke samfunnets behov for målsydde og håndverksproduserte klær der form, farge og materialer er tilpasset den enkelte.

Opplæringen skal bidra til å utvikle ferdigheter i praktisk arbeid med ulike materialer og bruk av maskiner og verktøy i kjole- og draktsyerfaget. Opplæringen skal også bidra til utvikling av ferdigheter knyttet til arbeid med form, farge og ulike sømteknikker. Videre skal opplæringen bidra til å utvikle ferdigheter i mønsterkonstruksjon og innprøving av plagg. Opplæringen skal stimulere til kreativitet og estetisk bevissthet.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er kjole- og draktsyer.

Struktur

Kjole- og draktsyerfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg3 / opplæring i bedrift	Produksjon og materialer	Design og produktutvikling

Beskrivelse av hovedområdene

Produksjon og materialer

Hovedområdet omfatter praktisk arbeid med framstilling av målsydde klær og mindre kolleksjoner. Hovedområdet omfatter også bruk av ulike søm-, monterings- og presseteknikker. Det innbefatter prøving og tilpassing av målsydde plagg. Videre omfatter hovedområdet bruk av tekstile materialer, former og farger samt framstilling av egnet tilbehør til plagg og antrekk. Helse, miljø og sikkerhet inngår også i hovedområdet.

Design og produktutvikling

Hovedområdet omfatter arbeid med tegning, grunnformer og mønstre til målsydde klær og til mindre kolleksjoner. Hovedområdet omfatter også arbeid med trender og mote- og drakthistorie. Videre omfatter hovedområdet markedsføring, kommunikasjon med kunder og andre samarbeidspartnere, prisberegning av egne produkter samt bruk av digitale verktøy.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I kjole- og draktsyerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i kjole- og draktsyerfaget innebærer å bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere om estetikk, design, tekstile materialer samt produkter og tjenester.

Å kunne lese i kjole- og draktsyerfaget innebærer å forstå og anvende faglitteratur og annen informasjon knyttet til faget. Det innebærer å bruke, arbeidstegninger, skisser, mønstre og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i kjole- og draktsyerfaget innebærer å ta mål, konstruere mønstre og beregne stoffmengde, tidsbruk og pris.

Å kunne bruke digitale verktøy i kjole- og draktsyerfaget innebærer å innhente og formidle informasjon. Det innebærer også å bruke teknologi i eget arbeid og i presentasjon av egen produksjon.

Kompetansemål

Etter Vg3

Produksjon og materialer

Mål for opplæring er at lærlingen skal kunne

- framstille målsydde klær i ulike materialer, former og farger på bakgrunn av tegninger
- overføre mønstre til materialer samt klippe og merke stoff
- utnytte materialer på en håndverksmessig måte
- utføre håndsøm, maskinsøm og andre teknikker i kjole- og draktsyerfaget
- analysere, prøve og tilpasse plagg på kunde
- velge pressemetode ut fra materiale og bruksområde
- modellere detaljer, utføre drapering, lage dekor og tilbehør tilpasset plagg og antrekk
- bruke og vedlikeholde redskaper, maskiner og verktøy i kjole- og draktsyerfaget
- presentere målsydde klær og mindre kolleksjoner
- dokumentere og vurdere eget arbeid
- gjøre rede for og ivareta gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet

Design og produktutvikling

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- lage idéskisser og motetegninger og lage arbeidstegninger til framstilling av målsydde klær og antrekk
- ta mål av kunder, konstruere og tilpasse grunnformer
- lage og forandre mønster ut fra skisser, tegninger og måleskjemaer
- velge og begrunne bruk av ulike snitt, materialer og sømteknikker
- bruke digitale verktøy i eget arbeid med design og produktutvikling
- bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder og andre om form, farge og materialer
- presentere egne produkter og tjenester i lys av ulike trender og mote- og drakthistorie
- foreta markedsundersøkelser knyttet til behov for målsydde klær
- beregne material- og tidsforbruk samt pris på egne produkter og tjenester

Vurdering

Vg3 kjole- og draktsyerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Produksjon og materialer Design og produktutvikling	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på åtte virkedager.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fast.

Vedlegg 3

Læreplan i vg3 kjole- og draktsyerfaget

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 15.juni 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2022

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Vg3 kjole- og draktsyerfaget handler om å framstille måltilpassede klær og mindre kolleksjoner til damer. Gjennom å gjøre praktisk arbeid i tradisjonelle sømteknikker i nyproduksjon, omsøm og reparasjoner utvikler lærlingene kunnskap om materialer, moter, trender og stilarter i håndverket. Faget skal utvikle yrkesutøvere som kan dekke behovet for håndtilvirkede dameklær med vektlegging av riktig passform, modell, farge og materialer til et bredt spekter av kunder.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Vg3 kjole- og draktsyerfaget skal ruste lærlingene til å utvikle produkter med utgangspunkt i bærekraft, kvalitet, kultur og historie. Lærlingene skal oppleve mestring og finne sin egen faglige identitet gjennom å utvikle håndlag og reflektere over håndverksutførelsen i arbeid med tradisjonelle og nye dameklær. Faget viderefører tradisjonell håndverkskunnskap og tar vare på ressurser for framtiden. Videre bidrar faget til å skape respekt og forståelse for kultur- og naturarv, og på dette grunnlaget kan nye løsninger utvikles. Faget skal også bidra til å gi lærlingene kunnskap om arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter og om betydningen av trepartssamarbeidet, der arbeidsgiveren, arbeidstakeren og myndighetene jobber sammen for å utvikle faget og et bedre arbeidsliv.

Kjerneelementer

Håndverk og produksjon

Kjerneelementet håndverk og produksjon handler om å framstille måltilpassede dameklær ved hjelp av ulike tradisjonelle og nye søm- og presseteknikker. Videre handler det om å forstå sammenhengen mellom kundens behov og valg av materialer og innleggsstoffer, med et bevisst forhold til kvalitet, tidsbruk og kostnader. Kjerneelementet omfatter hele prosessen fra å utarbeide mønster til sammensying. Videre handler det om å bruke og vedlikeholde maskiner og verktøy. Det innebærer varierte ergonomiske arbeidsstillinger og bevegelser i tråd med gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet. Bruk av datablad og bruksanvisninger er en integrert del av alt arbeid på verkstedet.

Design, form og funksjon

Kjerneelementet design, form og funksjon handler om å framstille måltilpassede klær og gjøre tilpassinger etter kroppsfasong og bruksområde. Det innebærer idéutvikling, skisser, arbeidstegning, mønsterkonstruksjon, Læreplan i vg3 kjole- og draktsyerfaget Læreplankode: KJD03-02 Side 3 av 6 tilskjæring, modellering og framstilling av klær etter kundens ulike behov og bruk. Videre handler det om å veilede kunden i valg av modell, detaljer, dekor og materialer.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg3 kjole- og draktsyerfaget handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å utvikle håndlag, gode arbeidsrutiner og evne til problemløsning og om å utvikle identitet og ta ansvarlige valg i eget liv og i skapende arbeid. Det handler også om

hvordan man kan gi uttrykk for egne opplevelser, tanker og meninger i samarbeid med andre og i arbeidet med oppgaver innenfor kjole- og draktsyerfaget.

Bærekraftig utvikling

I vg3 kjole- og draktsyerfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å reflektere kritisk rundt valg av materialer, produksjonsmetoder, verktøy og maskiner i en etisk og bærekraftig produksjon og hvordan dette kan påvirke miljøet. Det innebærer å legge vekt på produksjon av holdbare produkter der vedlikehold og reparasjon er mulig, og å videreutvikle og skape nye kjole- og draktprodukter med god og varig kvalitet. Bærekraftig utvikling handler også om at faget er en del av arbeidet med å sikre verdens natur- og kulturarv.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg3 kjole- og draktsyerfaget innebærer å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale. Det innebærer også å bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder, leverandører, kolleger og andre samarbeidspartnere og å tilpasse kommunikasjonen til mottaker og formål. Lærlingene utvikler muntlige ferdigheter når de drøfter, reflekterer og presenterer produkter og metoder alene og i fellesskap.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg3 kjole- og draktsyerfaget innebærer å bruke fagspråk til å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer også å lage arbeidsbeskrivelser og å presentere og dokumentere arbeidsprosesser gjennom tekst og visualiseringer til kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere. Videre innebærer det å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger, bygge opp argumentasjon og revidere egne tekster. Læreplan i vg3 kjole- og draktsyerfaget Læreplankode: KJD03-02 Side 4 av 6

Å kunne lese

Å kunne lese i vg3 kjole- og draktsyerfaget innebærer å finne og vurdere informasjon i faglitteratur, ulike tekster, arbeidsbeskrivelser, tegninger, mønstre, bilder og illustrasjoner. Det innebærer også å sammenligne, tolke informasjon og trekke faglige slutninger ut fra kjent og ukjent fagstoff. Videre innebærer det å bruke kilder på en kritisk måte som lar seg etterprøve.

Å kunne regne

Å kunne regne i vg3 kjole- og draktsyerfaget innebærer å hente ut, beskrive og tolke informasjon fra et tallmateriale. Det innebærer å bruke og bearbeide informasjonen for å forstå og vise sammenhenger og å sammenligne og presentere resultater på ulike måter. Videre innebærer det å måle opp, beregne størrelser, konstruere mønstre og rekonstruere former. Det innebærer også å gjøre økonomiske beregninger i forbindelse med pristilbud.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i vg3 kjole- og draktsyerfaget innebærer å bruke digitale ressurser til å innhente informasjon og å kommunisere og presentere eget arbeid. Digitale ferdigheter innebærer videre å vurdere, bearbeide og sammenstille informasjon, være kildekritisk og vise til kilder. Det innebærer også å utvikle etisk bevissthet og vise digital dømmekraft ved å følge regler og normer.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering vg3 kjole- og draktsyerfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget arbeid
- planlegge og produsere målsydde klær og mindre kolleksjoner til dame
- planlegge, velge og gjøre rede for bruk av ulike fasonger, materialer og sømteknikker i design- og produksjonsprosessen
- utforske og anvende trender, mote og drakthistorie som inspirasjon i designprosessen
- utvikle ideer og lage skisser og bruke disse i kommunikasjon med kunder om design, materiale, form og funksjon
- anvende arbeidstegninger og motetegninger i presentasjon og produksjon av klær
- Læreplan i vg3 kjole- og draktsyerfaget Læreplankode: KJD03-02 Side 5 av 6
- bruke skisser, tegninger og bilder som utgangspunkt ved utarbeidelse av mønstre
- ta mål, konstruere grunnform og utvikle snittmønster etter kundens personlige mål
- modellere plagg og plaggdetaljer på kunde eller byste
- overføre mønstre til tekstiler og materialer og klippe og merke ut fra mønstrets form og plaggets funksjon
- anvende og utnytte materialer på en hensiktsmessig og bærekraftig måte ved ny produksjon, reparasjoner, omsøm og redesign
- bruke ulike sømteknikker for hånd og med maskin, og velge teknikk ut fra materiale og produkt
- bruke ulike presseteknikker og velge og begrunne teknikk ut fra materiale og produkt
- planlegge og gjennomføre innprøving, og tilpasse og vurdere plagg på kunden
- vurdere og dokumentere håndverksfaglig kvalitet på eget arbeid og gjøre rede for hvordan ulike valg påvirker produksjon og design
- velge og bruke digitale verktøy i arbeid med design og produktutvikling og til å presentere egne produkter og tjenester
- anvende fagspråk i kommunikasjon med kunder og andre om design, farge, form og materialer
- beregne materialbruk, tid og pris på egne produkter og tjenester og vurdere sammenhengen mellom materialvalg, produktivitet og lønnsomhet
- finne informasjon for å drøfte faglige spørsmål og problemstillinger og bruke kildene på en måte som lar seg etterprøve
- anvende og vedlikeholde maskiner, verktøy og utstyr i henhold til gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet og bruke hensiktsmessige arbeidsstillinger
- gjøre rede for og følge gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet i alt arbeid på verkstedet
- arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i vg3 kjole- og draktsyerfaget når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget.

Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i vg3 kjole- og draktsyerfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og Læreplan i vg3 kjole- og draktsyerfaget Læreplankode:

KJD03-02 Side 6 av 6 tilpasse opplæringen slik at lærlingene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før svenneprøven må alle som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i faget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel.

Opplæringen i vg3 kjole- og draktsyerfaget skal avsluttes med en svenneprøve. Alle skal opp til svenneprøven, som skal gjennomføres over minst åtte virkedager.